ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Stanowisko
Konwentu Powiatów Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 9 października 2026 r.
w sprawie ujednolicenia zasad finansowania pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Konwent Powiatów Województwa Świętokrzyskiego zwraca uwagę na pilną potrzebę kompleksowej reformy systemu finansowania instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym wsparcia rodziny biologicznej jest jednym z najważniejszych zadań własnych samorządu powiatowego, jednak obecny model ustalania średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka prowadzi do znacznych i nieuzasadnionych rozbieżności stawek pomiędzy poszczególnymi placówkami, powiatami, a nawet jednostkami działającymi na terenie tego samego powiatu.

Różnice te wynikają ze struktury organizacyjnej, liczby wychowanków, kosztów zatrudnienia czy utrzymania obiektów, co w praktyce oznacza, że za realizację tego samego ustawowego zadania ponoszone są drastycznie odmienne nakłady finansowe. Skoro ustawodawca nakłada na każdą placówkę jednakowy obowiązek zapewnienia całodobowej opieki oraz zaspokojenia potrzeb emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych i bytowych dziecka, system powinien gwarantować również spójny, sprawiedliwy i przewidywalny standard finansowania.

Obecna sytuacja stwarza ryzyko, że przy organizowaniu konkursów ofert głównym kryterium staje się wysokość stawki, podczas gdy priorytetem musza pozostawać jakość opieki, stabilność kadry oraz bezpieczeństwo dzieci.

Mechanizm odwołujący się do wartości referencyjnych nie jest obcy systemowi prawnemu – ustawa posługuje się już pojęciem średniej wojewódzkiej lub krajowej przy uruchamianiu nowych placówek. Konwent stoi na stanowisku, że każde dziecko, niezależnie od powiatu, w którym się znajduje, musi mieć zagwarantowany porównywalny standard wsparcia, a samorządy – jasne i stabilne reguły gospodarowania środkami publicznymi.

W związku z powyższym Konwent Powiatów Województwa Świętokrzyskiego apeluje do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do:

1. Opracowania jednolitej metodologii ustalania kosztów pobytu dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz określenia katalogu podstawowych wydatków obligatoryjnie uwzględnianych w kalkulacjach.
2. Wprowadzenia minimalnej ogólnopolskiej lub wojewódzkiej stawki referencyjnej na dziecko, zróżnicowanej w zależności od typu placówki i zakresu świadczonej opieki.
3. Stworzenia odrębnych mechanizmów dodatkowego finansowania pobytu dzieci wymagających szczególnego wsparcia, w tym opieki specjalistycznej, terapeutycznej, psychiatrycznej i zdrowotnej.
4. Wdrożenia powtarzalnego systemu corocznej waloryzacji stawek, uwzględniającego wzrost wynagrodzeń oraz rosnące koszty energii, żywności i utrzymania obiektów.
5. Przeanalizowania możliwości zwiększenia udziału budżetu państwa w współfinansowaniu zadań z zakresu instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Świętokrzyskiego
Piotr Babicki